

AH-1014

Seat No. _____

M. A. (Sem.-IV) Examination

March – 2023

Economics : CC-401

(Public Finance-II)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 અંદાજપત્રીય ખાઘના વિવિધ પ્રકારો જણાવી તેનું મહત્વ અને 18
અસરો વર્ણવો.

અથવા

1 રોજકોષીય નીતિની વ્યાખ્યા આપી રાજકોષીય નીતિના હેતુઓ 18
અને સાધનો જણાવો.

2 ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચેના નાણાંકીય સંબંધો ચર્ચો. 17

અથવા

2 બહુવિધિ વિત્તના સિદ્ધાંતોની સમજૂતી આપો. 17

3 ભારતીય કરમાળખું વિગતે ચર્ચો. 18

અથવા

3 (અ) ભારતમાં જાહેરખર્ચના વલણો જણાવો.

(બ) 'GST' વિશે નોંધ લખો.

4 ભારતીય અર્થતંત્રમાં બજેટ વિશે ચર્ચા કરો. 17

અથવા

4 ભારતમાં છેલ્લા નાણાપંચની કામગીરી વર્ણવો. 17

ENGLISH VERSION

Instruction : Question marks are displayed on the right side.

1 Explain the different types of budget deficit and describe its importance and effects. 18

OR

1 Give the definition of fiscal policy and explain the objectives and tools of fiscal policy. 18

2 Discuss the financial relations between the central and the state in India. 17

OR

2 Explain the principles of multiunit finance. 17

3 Discuss in detail the Indian Tax structure. 18

OR

3 (A) Explain the trends of public expenditure in India.
(B) Write a note on 'GST'.

4 Discuss budget in the Indian economy. 17

OR

4 Describe the work of the last finance commission in the India. 17

AH-1015

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

March - 2023

Economics : CC - 402

(International Economics - II) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 લેણદેણની તુલાનો અર્થ આપી બાધવાળી અસમતુલાનાં કારણો જણાવો. 18

અથવા

1 સુવર્ણ ધોરણ હેઠળ લેણદેણની તુલાની સમતુલા કઈ રીતે પ્રાપ્ત કરી શકાય તે દર્શાવો. 18

2 સમ ખરીદ શક્તિનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો. 17

અથવા

2 વિદેશી હૂંડિયામણના નિયંત્રણના ઉદ્દેશો અને પદ્ધતિઓ જણાવો. 17

3 આંતરરાષ્ટ્રીય નાણા ભંડોળની કામગીરી વિગતે સમજાવો. 18

અથવા

3 વિશિષ્ટ ઉપાડ હક્કો (S.D.R.) સમજાવો. 18

4 ભારતમાં આર્થિક ઉદારીકરણની નીતિના સંદર્ભમાં વિદેશ વેપાર નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. 17

અથવા

4 ભારતમાં રૂપિયાની પરિવર્તનશીલતાનો ખ્યાલ સમજાવી ભારતની વિનિમય દર નીતિની ચર્ચા કરો. 17

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures on the right side indicate the marks of the question.

1 Give the meaning of Balance of Payment and explain the causes of deficit disequilibrium. 18

OR

1 Explain equilibrium of Balance of Payment under gold standard. 18

2 Explain in detail the theory of purchasing power parity. 17

OR

2 Explain objectives and methods of foreign exchange controls. 17

3 State in detail the working of International Monetary Fund. 18

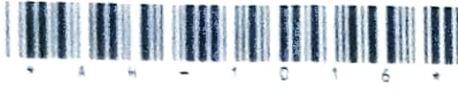
OR

3 Explain the 'Special Drawing Rights' (S.D.R.). 18

4 Evaluate the foreign trade policy in India in liberalized economic scenario. 17

OR

4 Explain concept of convertibility of rupee in India and discuss exchange rate policy of India. 17

AH-1016

Seat No. _____

M. A. (Sem.-IV) Examination

March - 2023

Economics : C.C.-403

(Planning and Development Policies)
(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1 આવકની અસમાનતા માપવાની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. 18

અથવા

1 વસ્તીવૃદ્ધિના કારણો અને તેની અસરો ચર્ચો. 18

2 બજારનો અર્થ આપી બજારની નિષ્ફળતાઓ સમજાવો. 17

અથવા

2 વિકાસશીલ દેશોમાં સુશાસનના પ્રશ્નો સમજાવો. 17

3 ખેતી અને ઉદ્યોગો વચ્ચેના આંતરસંબંધો સમજાવો. 18

અથવા

3 ખેતીમાં નવી ટેકનોલોજીના લાભ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 18

4 ભારતમાં આયોજનની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 17

અથવા

4 NITI આયોગ અને તેના કાર્યો સમજાવો. 17

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures at right side indicate the marks of question.

1 Discuss the methods of measuring income inequality. **18**

OR

1 Discuss the causes of population growth and its effects. **18**

2 Explain the meaning of market and discuss its failures. **17**

OR

2 Explain the Issues of good Governance in developing countries. **17**

3 Explain the Interrelationship between agriculture and industry. **18**

OR

3 Explain the advantages and limitations of new technology in agriculture. **18**

4 Discuss the achievements and limitations of planning in India. **17**

OR

4 Explain NITI Aayog and its functions. **17**

AH-1017-18

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

March - 2023

Economics - CC-404-(A) & (B)

1. CC-404-(A) : Major Environmental Issues
2. CC-404-(B) : Research & Quantitative Methods
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1. CC-404-(A) : Major Environmental Issues

સૂચના : દરેક પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1 જમીનનો વપરાશ અને ઉત્પાદકતા અંગે ચર્ચા કરો. 18

અથવા

- 1 (અ) ભારતમાં જંગલની જાળવણીની સમસ્યા ચર્ચો.
(બ) ભારતમાં માછલીઓ તથા દરિયાઈ જીવોની જાળવણી અને વ્યવસ્થાપનની ચર્ચા કરો.

2 પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ એટલે શું? ધન, પ્રવાહી કચરાના નિકાલ અંગેની વ્યવસ્થા ચર્ચો. 17

અથવા

- 2 ભારતમાં આર્થિક વિકાસ અને પર્યાવરણ વચ્ચેના સંબંધો વિગતે ચર્ચો.

- 3 ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ એટલે શું? તેની અસરો અને નિયંત્રિત કરવાના ઉપાયો ચર્ચો. 18

અથવા

- 3 આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર અને પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ અંગે ચર્ચા કરો.

- 4 ભારતમાં પ્રદૂષણ નિયંત્રણ માટેની કાયદાકીય વ્યવસ્થા સમજાવો. 17

અથવા

- 4 (અ) પર્યાવરણીય કાનૂનનું મહત્ત્વ ચર્ચો.
(બ) આંતરરાષ્ટ્રીય પર્યાવરણીય કરારોની સમજૂતી આપો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions are compulsory.

- 1 Discuss uses and productivity of Land. 18

OR

- 1 (A) Discuss the problem of forest preservation in India.
(B) Discuss the issues of preservation and management of marine animals and fishes in India.

2 What is environmental pollution? Discuss disposal 17
of solid, liquid waste management.

OR

2 Discuss the relationship between economic
development and environment in India.

3 What is green house effect? Elaborate effects 18
and measures to control it.

OR

3 Discuss international trade and environmental
issues.

4 Explain the legal system for pollution control 17
in India.

OR

4 (A) Discuss importance of Environmental Law.

(B) Explain International Environmental Agreements.

2. CC-404-(B) : Research & Quantitative Methods
(New Course)

સૂચના: જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 આંશિક વિકલનનો અર્થ સમજાવી, આંશિક વિકલનનો અર્થશાસ્ત્રમાં 18
ઉપયોગ સમજાવો.

અથવા

- 1 એક ગ્રાહકનું તુષ્ટિગુણ વિધેય $U = XY + 4Y$ હોય. જો ગ્રાહકની 18
આવક 120 રૂપિયા હોય અને બે વસ્તુઓની કિંમતો અનુક્રમે રૂપિયા
5 અને રૂપિયા 10 હોય તો ગ્રાહકની સમતુલા શોધો.

- 2 અંતર્વેશન અને બહિર્વેશન માટેની કોઈ પણ બે વિવિધ પદ્ધતિઓ 17
સમજાવો.

અથવા

- 2 નીચેની ખૂટતી કિંમતોનું અંતર્વેશન કરો: 17

વર્ષ:	2011	2012	2013	2014	2015
વેચાણ રૂપિયામાં:	200	220	?	245	270

- 3 વસ્તીવિષયક આંકડા એકઠા કરવાની રીતો સમજાવી, વસ્તીવિષયક આંકડાની ઉપયોગિતા અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 18

અથવા

- 3 બે શહેરોના સાદા અને પ્રમાણિત મૃત્યુદર શોધો અને સરખાવો: 18

ઉંમર વર્ષમાં	શહેર A		શહેર B	
	વસ્તી	મૃત્યુ સંખ્યા	વસ્તી	મૃત્યુ સંખ્યા
0-5	10000	150	8000	200
5-40	150000	300	50000	260
40-75	200000	1200	150000	800
75 ઉપર	10000	1000	10000	920

- 4 કાર્યાત્મક સંશોધનના ઉપયોગો સમજાવી વાહનવ્યવહારની સમસ્યાના ઉકેલ માટેની ન્યૂનતમ શ્રેણિકની રીત સમજાવો. 17

અથવા

- 4 નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યા વાયવ્ય ખૂણાની રીતે ઉકેલો: 17

		વેચાણ કેન્દ્રો					પુરવઠો
		S_1	S_2	S_3	S_4	S_5	
ઉત્પાદન કેન્દ્રો	P_1	4	3	5	8	3	40
	P_2	7	5	6	5	8	60
	P_3	8	6	3	3	5	70
	P_4	5	5	4	4	7	30
માંગ		20	35	50	60	35	200

ENGLISH VERSION

Instruction: Figures on the right indicate the marks of the question.

- 1 Explain the meaning of partial derivatives. 18
Explain applications of partial derivatives in economics.

OR

- 1 $U = XY + 4Y$ is the utility function of a consumer. 18
If the consumer's income is rupees 120 and price of the two commodities are respectively rupees 5 and rupees 10, find consumer equilibrium.

- 2 Discuss any two methods for interpolation and extrapolation. 17

OR

- 2 Interpolate the missing value of following data: 17

Year:	2011	2012	2013	2014	2015
Sales in rupees:	200	220	?	245	270

- 3 Explain the methods of collecting demographic statistics. Explain the usefulness and limitations of demographic statistics. 18

OR

- 3 Calculate CDR (Crude Death Rate) and SDR (Standard Death Rate) of Town A and Town B and compare them. 18

Age in Year	Town A		Town B	
	Population	Number of death	Population	Number of death
0-5	10000	150	8000	200
5-40	150000	300	50000	260
40-75	200000	1200	150000	800
Above 75	10000	1000	10000	920

- 4 Explain uses of operation research. Explain Matrix minima method of solving transportation problem. 17

OR

- 4 Solve the following transportation problem by North-West corner method. 17

		Sales centers					Supply
		S_1	S_2	S_3	S_4	S_5	
Production Centers	P_1	4	3	5	8	3	40
	P_2	7	5	6	5	8	60
	P_3	8	6	3	3	5	70
	P_4	5	5	4	4	7	30
Demand		20	35	50	60	35	200

AH-1019-20-21

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

March - 2023

Economics : ID-405(A), IDC-405(B) & IDC-405(C)
(New Course)

1. ID-405(A) : Indian Economic Policies
2. IDC-405(B) : Demography
3. IDC-405(C) : Inter/Multi Disciplinary

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1. ID-405(A) : Indian Economic Policies

- 1 ભારતીય આયોજનના ઉદ્દેશો જણાવી સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 18

અથવા

- 1 NITI આયોગની રચના અને કામગીરીનું વર્ણન કરો. 18
- 2 આર્થિક વિકાસમાં રેલવે અને રોડ-રસ્તાઓનું મહત્ત્વ સમજાવો. 17

અથવા

- 2 સામાજિક આંતરમાળખા તરીકે શિક્ષણ અને આરોગ્યની ચર્ચા કરો. 17
- 3 ભારતમાં બેરોજગારીનું સ્વરૂપ સમજાવી. બેરોજગારી નિવારણના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. 18

અથવા

- 3 ભારતમાં ગરીબીનાં કારણો અને ઉપાયોની ચર્ચા કરો. 18

4 ભારતમાં કુગાવાનાં કારણો અને અસરોની ચર્ચા કરો. 17

અથવા

4 ભારતમાં કાળા નાણાંના કારણો અને ઉપાયોનું વર્ણન કરો. 17

ENGLISH VERSION

1 Discuss the achievements and limitations of Indian Planning after describing the objectives of it. 18

OR

1 Describe the form and functions of NITI Ayog. 18

2 Explain the importance of Railway and Roads in Economic Development. 17

OR

2 Discuss the Education and Health as social infrastructure. 17

3 Explaining the form of Unemployment in India, discuss the remedial solutions of it. 18

OR

3 Discuss the reasons and controls of poverty in India. 18

4 Discuss the reasons and impacts inflation in India. 17

OR

4 Describe the reasons and solution of Black Money in India. 17

2. IDC-405(B) : Demography

- સૂચના : (1) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 'વસ્તી વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ' વચ્ચેના આંતર સંબંધો સમજાવો. 18

અથવા

1 માલ્ધસનો વસ્તીનો સિદ્ધાંત વિગતે વર્ણવો.

2 વસ્તી વૃદ્ધિ અને વિતરણના આંતરરાષ્ટ્રીય પાસાઓ સમજાવો. 17

અથવા

2 વય અને જાતિ બંધારણના નિર્ધારકો જણાવી તેની વસ્તી વિષયક અસરો વર્ણવો.

3 જીવન સારણી સમજાવી મૃત્યુદરમાં ઘટાડા માટેના પરિબળો સમજાવો. 18

અથવા

3 પ્રજનનક્ષમતાના અભ્યાસનું મહત્ત્વ અને પ્રજનનક્ષમતાને અસર કરતાં પરિબળો વર્ણવો.

4 ભારતની નવી વસ્તી નીતિ અને રાષ્ટ્રીય વસ્તી આયોગ સમક્ષ કાર્યો સમજાવો. 17

અથવા

4 વસ્તી નીતિમાં કુટુંબ કલ્યાણ અને મહિલા સશક્તિકરણ તરફ આવેલા પરિવર્તનો વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Answer the following questions.
(2) Marks are displayed on the right side.

1 Explain the inter-relationship between 'Population Growth and Economic Development'. 18

OR

1 Describe Malthus theory of population in detail.

2 Explain international aspects of population growth and distribution. 17

OR

2 State the determinants of age and gender structure and describe its demographic implications.

3 Explain the life table and explain the factors for reduction in mortality. 18

OR

3 Explain the importance of studying fertility and factors affecting fertility.

4 Explain the new population policy of India and the tasks before the National Population Commission. 17

OR

4 Describe the changes in population policy towards family welfare and women empowerment.

3. IDC-405(C) : Inter/Multi Disciplinary

- 1 ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈપણ બે) 10
(અ) Flow chart
(બ) Virus
(ક) Regression
(ડ) Software Installation.
- 2 પ્રક્રિયા લખો : (કોઈ પણ પંદર) 15
(1) ASCII નું આખું નામ જણાવો
(2) મીડિયન શોધવા
(3) બુટિંગ
(4) સીડી બનાવવા
(5) નિયતસંબંધ શોધવા
(6) ટી-ટેસ્ટ કરવા
(7) સોફ્ટવેર રીમુવ કરવા
(8) સ્ટાન્ડર્ડ ડેવીએશન શોધવા
(9) મોડ શોધવા
(10) મીન શોધવા
(11) એફ-ટેસ્ટ કરવા
(12) MAN નેટવર્કનું જોડાણ કરવા
(13) કો-વેરીયન્સ શોધવા
(14) સહસંબંધ
(15) વર્કશીટમાં ડેટા દાખલ કરવા
(16) પ્રિન્ટર ડ્રાઈવર ઈન્સ્ટોલ કરવા
(17) એક્સેલમાં રો અને કોલમની સંખ્યા જણાવો
(18) એક્સેલમાં સરવાળા અને બાદબાકી કરવા

3 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ)

5

- (1) WAN એટલે શું?
- (2) Correlationની ઉપયોગિતા જણાવો?
- (3) ઈન્સ્ટોલ એટલે શું?
- (4) એક્સેલમાં ચાર્ટની ઉપયોગિતા જણાવો.
- (5) Use of symbol in flow chart
- (6) byte સમજાવો
- (7) સોફ્ટવેરની વ્યાખ્યા જણાવો
- (8) એક્-ટેસ્ટની ઉપયોગિતા જણાવો?

4 દરેક પ્રશ્ન માટે યોગ્ય વિકલ્પ જણાવો.

5

- (1) _____ એક્સેલમાં ચાર્ટનો પ્રકાર છે.
(A) PAI (B) BAR
(C) SCATTER (D) ઉપરના બધા જ
- (2) ATMનું પૂરું નામ _____ છે.
(A) Automated Teller Machine
(B) Automatic teller machine
(C) Automated Teller Mechanism
(D) None of above
- (3) _____ નેટવર્ક પ્રકાર નથી.
(A) LAN (B) WAN
(C) MAN (D) None of above
- (4) બે ઘટકો વચ્ચે સંબંધ શોધવા _____ ઉપયોગ થાય છે.
(A) કો-રીલેશન (B) રીગ્રેશન
(C) મોડ (D) ઉપરના બધાજ
- (5) CDનું આખું નામ જણાવો _____.
(A) Compact Disk
(B) Comback Disk
(C) Copper Disk
(D) None of above

ENGLISH VERSION

- 1 Write short notes : (any two) 10
- (a) Flow chart
 - (b) Virus
 - (c) Regression
 - (d) Software Installation.
- 2 Write procedure (any fifteen) 15
- (1) Full form of ASCII
 - (2) To find median
 - (3) Booting process
 - (4) To Make CD
 - (5) To find regression
 - (6) To get T-test
 - (7) To remove software
 - (8) To find standard deviation
 - (9) To find mode
 - (10) To find Mean
 - (11) To get F-test
 - (12) To create MAN network
 - (13) To find Correlation.
 - (14) To find correlation
 - (15) To enter data in work sheet
 - (16) To install printer drive
 - (17) How many raw and column in excel?
 - (18) sum and subtract in excel

3 Write in short : (any five)

- (1) What is WAN?
- (2) Use of Correlation?
- (3) What is installation?
- (4) Use of chart in excel.
- (5) Use of symbol in flow chart
- (6) Explain byte
- (7) Define software
- (8) Use of F-test?

4 Choose proper option for each question :

- (1) _____ is chart type in excel.

(A) PAI	(B) BAR
(C) SCATTER	(D) All of above
- (2) Full form of ATM _____.
 - (A) Automated Teller Machine
 - (B) Automatic teller machine
 - (C) Automated Teller Mechanism
 - (D) None of above
- (3) _____ is not a type of Network.

(A) LAN	(B) WAN
(C) MAN	(D) None of above
- (4) _____ is used to find relation between two elements.

(A) Correlation	(B) Regression
(C) Mode	(D) All of above
- (5) CD stands for _____.
 - (A) Compact Disk
 - (B) Comback Disk
 - (C) Copper Disk
 - (D) None of above